

Raadsvoorstel

Onderwerp Zaakid	Raadsvoorstel Programmabegroting 2024-2027 2023-092600
Auteur	Monica Grims +31793469940 M.G.Grimis@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Pol R. van der (Reinier)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	6 november 2024 Begrotingsdebat
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	De Programmabegroting 2024 - 2027 is inclusief de uitkomsten van het voorjaarsdebat (exclusief financiële gevolgen van aangenomen moties), de (gecorrigeerde) meicirculaire, raadsbesluiten tot en met juli 2023 en de meerjarige gevolgen van het Tweede Tussenbericht 2023. Tijdens het voorjaarsdebat moties zijn aangenomen met financiële gevolgen, waarbij de raad het college heeft verzocht om uit te zoeken wat de financiële effecten zijn, een voorstel voor financiële dekking te zoeken en voor te leggen aan de raad. Invoering van die moties werkt (structureel) door naar een groter begrotingstekort. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in een aparte bijlage Overzicht effect moties voorjaarsdebat en in het raadsvoorstel afzonderlijk amendeerbaar gepresenteerd (zie besluit 3). Na besluitvorming hierover in het najaarsdebat worden de financiële gevolgen verwerkt in de begroting 2024 en verder. Op deze manier kan de raad een nog scherpere integrale afweging maken, omdat inmiddels meer bekend is over de zorgwekkende financiële positie. De Programmabegroting 2024 – 2027 en het Overzicht effect moties voorjaarsdebat vormen gezamenlijk de begrotingsstukken. De programmabegroting is via een digitaal portaal beschikbaar. Het adres voor de website/digitaal portaal is: https://zoetermeer.begrotingsapp.nl/
Bijlagen	1. Programmabegroting 2024-2027 2. Overzicht effect moties voorjaarsdebat 3. Bijlage college: producten, kosten en prestaties (ter kennisname)

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Programmabegroting 2024-2027
2023-092600

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 september 2023

besluit

1. De volgende aanpassingen na het uitbrengen van de Perspectiefnota 2024 in de Programmabegroting 2024-2027 te verwerken:
 - a. meerkosten jeugdhulp (programma 2): in 2024 € 10 mln. en tegelijkertijd een taakstelling van € 7 mln.;
 - b. lagere kosten Wmo (programma 2): in 2024 € 3 mln.;
 - c. budget voor warmte-Koude opslag Palenstein (programma 3):
 - in 2024 € 3,1 mln. overhevelen/doorschuiven naar 2025 en € 3 mln. lasten verrekenen met de brede bestemmingsreserve;
 - in 2027 € 2,534 mln. overhevelen/doorschuiven naar 2028 en voor hetzelfde bedrag de lasten verrekenen met de brede bestemmingsreserve;
 - d. hogere inkomsten vanuit de aanleg van kabels en leidingen (programma 3) aanwenden voor herstelwerkzaamheden: in 2024 € 630.000 en 2025 € 630.000;
 - e. verhogen baten en lasten gronddepot Nieuwe Driemanspolder (programma 3): in 2024 € 100.000 en 2025 € 100.000;
 - f. lagere inkomsten betaald parkeren (programma 3): in 2024 € 150.000;
 - g. meerkosten kunstwerken (programma 3): in 2024 € 690.000;
 - h. meerkosten pompen en gemalen (programma 3): vanaf 2024 jaarlijks € 65.000 dekken uit hogere rioolheffing;
 - i. hogere kosten voorbereiding Omgevingswet (programma 6): in 2024 € 90.000;
 - j. hogere kosten verkiezingen (programma 6): in 2024, 2026 en 2027 per jaar € 177.000 en lagere kosten in 2025 € 400.000;
 - k. budget voor het personeelsfeest (Overhead): vanaf 2024 omzetten van eens per vier jaar € 181.200 naar een jaarlijks budget van € 45.300;
 - l. vrijval kapitaallasten vervangingsinvesteringen (Overhead): in 2024 € 629.000 en 2025 € 127.000;
 - m. verwerken van de volgende excessieve prijsstijgingen onder gelijktijdige aframing van OAD (€ 1.553.000):
 - leerlingenvervoer (programma 1): vanaf 2024 € 490.000;
 - energielasten gemeentelijke gebouwen (programma 1): vanaf 2024 € 75.000;
 - energielasten gemeentelijke gebouwen (programma 4): vanaf 2024 € 712.000;
 - energielasten gemeentelijke gebouwen (programma 7): vanaf 2024 € 77.000;
 - hogere energielasten gemeentelijke gebouwen (Overhead): vanaf 2024 € 199.000;
 - n. hogere rentebaten (OAD): in 2024 € 600.000;
 - o. hogere winstuitkering Stedin (OAD): vanaf 2024 jaarlijks € 300.000;
 - p. hogere opbrengst OZB volumeontwikkeling (OAD): vanaf 2024 jaarlijks € 600.000 en daarvan 50% storten in de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 en 50% reserveren op de stelpost OAD voor meerkosten voor uitbreiding van voorzieningen in de stad;
 - q. de OZB-opbrengst (OAD) in 2024 eenmalig verlagen met € 2,3 mln. als gevolg van de hogere OZB-opbrengst 2023;
 - r. lagere opbrengsten startersleningen (OAD): in 2027 € 125.000.

2. De Programmabegroting 2024 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2025-2027 met daarin verwerkt de uitgangspunten en beleidswijzigingen opgenomen in de Perspectiefnota 2024, het bij het Voorjaarsdebat 2023 aangenomen amendement en de onder besluit 1. genoemde aanpassingen na het uitbrengen van de Perspectiefnota 2024.
3. In aanvulling op de Programmabegroting 2024-2027 (zoals opgenomen in bijlage 1) de volgende aanpassingen (zoals opgenomen in bijlage 2) in de begroting 2024 te verwerken:
 - a. het budget van het *amendement* nr: 2306-D Goede ondersteuning, sterke raad (Overhead) van € 381.000 structureel verhogen met € 173.000 ten laste van het begrotingssaldo;
 - b. de volgende tijdens het voorjaarsdebat 2023 aangenomen moties met *incidentele* financiële gevolgen:
 1. Natuurlijke Schatten voor een Groen Zoetermeer! (motie nr: 2306-36A) (programma 3) voor 2024 € 50.000 ten laste van het begrotingssaldo;
 2. Deze zomer naar het zwembad (motie nr: 2306-46A) (programma 4) voor 2024 € 600.000 ten laste van het begrotingssaldo;
 - c. de volgende tijdens het voorjaarsdebat 2023 aangenomen moties met *structurele, meerjarige* financiële gevolgen:
 1. Maak tijdelijke huurkorting definitief (motie nr: 2306-15) (programma 4): voor 2024 € 187.000, voor 2025 € 375.000, voor 2026 € 562.000 en vanaf 2027 € 750.000 ten laste van het begrotingssaldo;
 2. Overbrugging voor Zoetermeerse bibliotheek (motie nr: 2306-31) (programma 4): voor 2024 € 167.000 en vanaf 2025 PM ten laste van het begrotingssaldo;
 3. Nachtbus (motie nr: 2306-10) (programma 7): voor 2024 t/m 2026 jaarlijks € 200.000 ten laste van het begrotingssaldo;
 4. Afschaffen hondenbelasting (motie nr: 2306-94) (OAD): vanaf 2024 € 590.000 ten laste van het begrotingssaldo;
 5. Hogere toeristenbelasting in percentages (motie nr: 2306-67) (OAD) voor 2024 en 2025 € 100.000 en vanaf 2026 € 50.000 ten gunste van het begrotingssaldo.
4. De volgende moties als afgedaan te beschouwen:
 - a. Natuurlijke Schatten voor een Groen Zoetermeer! (motie nr: 2306-36A);
 - b. Deze zomer naar het zwembad (motie nr: 2306-46A);
 - c. Maak tijdelijke huurkorting definitief (motie nr: 2306-15)
 - d. Overbrugging voor Zoetermeerse bibliotheek (motie nr: 2306-31);
 - e. Nachtbus (motie nr: 2306-10);
 - f. Afschaffen hondenbelasting (motie nr: 2306-94);
 - g. Hogere toeristenbelasting in percentages (motie nr: 2306-67).
5. Het algemene stijgingspercentage voor lokale belastingen, leges en heffingen vast te stellen op 2,3%.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken omdat het de vaststelling van de Programmabegroting 2024-2027 betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 6 november 2023

de griffier,

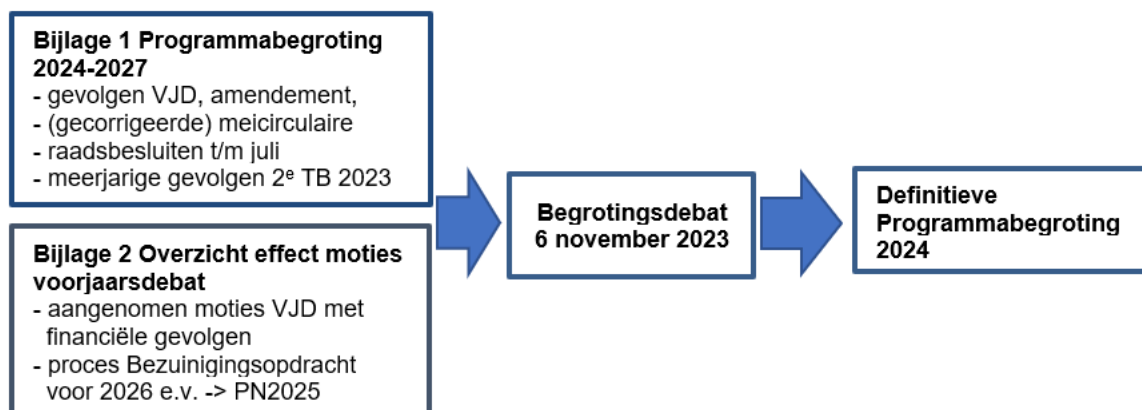
de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

De Programmabegroting 2024 – 2027 en het Overzicht effect moties voorjaarsdebat vormen gezamenlijk de begrotingsstukken

Bijlage 2 Overzicht effect moties voorjaarsdebat

Tijdens het voorjaarsdebat zijn ook moties aangenomen, die een negatief effect hebben op het financieel perspectief voor de komende jaren.

Voor 2024 is het *structurele* saldo € 1,3 mln. positief (zie onderstaande tabel regel 2). Dit biedt ruimte voor de verwerking van de financiële gevolgen van de tijdens het voorjaarsdebat ingediende moties. Structureel is er vanaf 2026 echter geen ruimte en uitvoering van die moties leidt dit tot een groter financieel tekort. Vanwege de oplopende tekorten in de meerjarenbegroting worden de gevolgen van de moties daarom in een Overzicht effect moties voorjaarsdebat (zie bijlage 2) aan de raad voorgelegd.

De volgende tabel toont het financieel perspectief inclusief de aangenomen moties met financiële gevolgen voor de komende vier jaar.

bedragen * €1.000

Financieel perspectief op hoofdlijn		MJB 2024-2027			
Omschrijving		2024	2025	2026	2027
1	Saldo MJB 2024-27, incidentele posten	-3.764	-7.214	-2.416	-370
2	Saldo MJB 2024-27, structurele posten	1.308	6.598	-12.902	-17.581
3	Primitieve begroting 2024-2027	-2.456	-615	-15.318	-17.951
4	Aanvullende kosten amendement PN	-173	-173	-173	-173
5	Aangenomen moties voorjaarsdebat				
	- met financiële gevolgen				
	incidenteel	-850	-200	-200	0
	structureel	-844	-865	-1.102	-1.290
6	- in onderzoek	-pm	-pm	-pm	-pm
7	Financieel perspectief op hoofdlijn inclusief moties	-4.323	-1.853	-16.793	-19.414
	Dekkingsmaatregelen				
8	Financieel perspectief 2024-2027	-4.323	-1.853	-16.793	-19.414
9	waarvan incidenteel	-4.614	-7.414	-2.616	-370
10	waarvan structureel	291	5.560	-14.177	-19.044

Vanaf 2026 is het structurele saldo negatief oplopend tot ruim € 19 mln. in 2027. Als we kijken naar het onderscheid tussen incidentele - en structurele baten en lasten is er voor de jaren 2024 en 2025 nog wel sprake van een structureel en reëel evenwicht (zie regel 10).

Financieel beeld en provinciaal toezicht

Het begrotingssaldo is in alle jaren negatief. De provincie als toezichthouder beoordeelt de begroting echter op structureel en reëel evenwicht. Dat houdt in dat structurele lasten gedekt moeten worden uit structurele baten. Daarbij kijkt de provincie naar het eerste jaar van de begroting (2024) en als dat niet in evenwicht is naar het laatste jaar (2027). Het gepresenteerde tekort vanaf 2026 heeft geen directe gevolgen voor het oordeel van de provincie in het kader van het begrotingstoezicht, omdat het *structurele* begrotingssaldo de eerste jaren nog positief is.